

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

- 3.1 ลำดับขั้นตอนในการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ลำดับขั้นตอนในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีลำดับขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

- 1) ศึกษาความเป็นมา หลักการและวัตถุประสงค์ของการขยายโอกาสทางการศึกษา
แนวทางการรับนักเรียน นักศึกษาในปีการศึกษา 2537 และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยและวัตถุประสงค์ในการวิจัย
- 3) กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 4) สร้างเครื่องมือโดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเป็นหลัก
- 5) เสนอเครื่องมือต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ
- 6) ปรับปรุงเครื่องมือ และนำเครื่องมือไปทดลองใช้
- 7) นำเครื่องมือไปเก็บข้อมูล
- 8) วิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลข้อมูล
- 9) สรุปอภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ รายงานผลการวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มข้าราชการครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ทั้งหมด จำนวน 1,336 คน และข้าราชการครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จังหวัดขอนแก่น ทั้งหมด จำนวน 2,294 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 3,630 คน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูป ของ R.V.Krejcie และ D.W.Morgan (ประยูร อาษานาม, 2534) และกำหนดกลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็นรายอำเภอ ได้กลุ่มตัวอย่างดังตารางที่ 1 ต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็นรายอำเภอ

อำเภอ	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	สศ.	สพช.	รวม	สศ.	สพช.	รวม
1) เมือง	485	246	731	33	25	58
2) กระนวน	47	167	214	5	16	21
3) เขาสวนกวาง	13	44	57	1	4	5
4) ชุมแพ	47	149	196	5	14	19
5) ชนบท	89	64	153	6	5	11
6) น้ำพอง	141	168	309	13	17	30
7) บ้านไผ่	98	198	296	9	19	28

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็นอำเภอ (ต่อ)

อำเภอ	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	สศ.	สบช.	รวม	สศ.	สบช.	รวม
8) บ้านผาง	-	54	54	-	5	5
9) เบือยน้อย	-	63	63	-	6	6
10) พระยีน	62	47	109	5	4	9
11) พล	161	113	274	11	10	21
12) ภูผาม่าน	26	54	80	2	4	6
13) ภูเวียง	156	184	340	12	19	31
14) มัญจาคีรี	44	143	187	4	13	17
15) แวงใหญ่	63	33	96	6	3	9
16) แวงน้อย	76	75	151	7	7	14
17) สีชมพู	30	112	142	3	11	14
18) หนองเรือ	29	170	199	3	17	20
19) หนองสองห้อง	65	126	191	6	11	17
20) อุบลรัตน์	11	88	99	1	8	9
รวม	1,643	2,298	3,971	132	218	350

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ สอบถามสภาพปัจจุบันของการรณรงค์เพื่อเรียนต่อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ สอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการรณรงค์เพื่อเรียนต่อ

ตอนที่ 4 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ และแบบสอบถามปลายเปิด (Open form) สอบถามข้อเสนอแนะในการรณรงค์เพื่อเรียนต่อ

3.4 การสร้างเครื่องมือ

ในการดำเนินการจัดสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นต่อไปนี้

1) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และสภาพปัจจุบันจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพ ปัญหา ของการรณรงค์เพื่อเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษา

2) กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

3) นำข้อมูลจากข้อ 1 และ 2 มาสร้างแบบสอบถาม แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อเสนอแนะปรับปรุงแก้ไข

4) ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จากนั้นนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) และความสมบูรณ์ของรูปแบบ (Format) ตลอดจนค่าชี้แจงและความเหมาะสมด้านเวลา

5) นำเครื่องมือที่ผ่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วมาแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ โดยการปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนการนำไปดำเนินการ

เก็บข้อมูล (Try out) เพื่อทดสอบหาความเที่ยง (Reliability) จากกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายประชากรที่ศึกษา ซึ่งประกอบด้วยข้าราชการครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในจังหวัดชัยภูมิคือโรงเรียนโนนคุณวิทยาการมัธยมศึกษาและโรงเรียนบ้านดงกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ข้อมูลที่ได้วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป IAP ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง ดังนี้

สภาพปัจจุบันของบทบาทบุคลากรในการรณรงค์	0.92
สภาพปัจจุบันของระดับการใช้วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์	0.77
สภาพปัจจุบันของระดับการดำเนินการรณรงค์	0.88
ปัญหาด้านบุคลากรในการดำเนินการรณรงค์	0.76
ปัญหาด้านงบประมาณในการดำเนินการรณรงค์	0.73
ปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์	0.72
ปัญหาด้านการดำเนินการรณรงค์	0.76
ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งจูงใจในการเรียนต่อ	0.90
ความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุที่ไม่เรียนต่อ	0.79

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

- 1) ขอหนังสือแนะนำตัวและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ถึง ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาจังหวัดขอนแก่นและผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น
- 2) ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยและหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาจังหวัดขอนแก่น และผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ไปยังผู้ตอบแบบสอบถามทางไปรษณีย์ จำนวน 350 ชุด โดยแนบซองติดแสตมป์จ่ายหน้าซองถึงผู้วิจัย ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการส่งแบบสอบถามกลับคืนมายังผู้วิจัย
- 3) ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาประมาณร้อยละ 65 จากนั้นจึงได้เดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง รวมได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้น 333 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95.14

3.6 การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ใช้เกณฑ์การพิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- 1) สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แปลผลการวิเคราะห์โดยสรุปจากการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ
- 2) การศึกษาสภาพการดำเนินการรณรงค์เพื่อเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษา แปลผลการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และแปลผลการวิเคราะห์โดยหาค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) แล้วนำคะแนนที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์เพื่อประเมิน ดังนี้

- 4.51 - 5.00 หมายความว่า มีการปฏิบัติ มากที่สุด
- 3.51 - 4.50 หมายความว่า มีการปฏิบัติ มาก
- 2.51 - 3.50 หมายความว่า มีการปฏิบัติ ปานกลาง
- 1.51 - 2.50 หมายความว่า มีการปฏิบัติ น้อย
- 1.00 - 1.50 หมายความว่า มีการปฏิบัติ น้อยที่สุดหรือไม่ได้ปฏิบัติ

- 3) การศึกษาปัญหาในการดำเนินการรณรงค์เพื่อเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษา แปลผลการวิเคราะห์โดยหาค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) แล้วนำคะแนนที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อประเมิน ดังนี้

- 4.51 - 5.00 หมายความว่า มีปัญหา มากที่สุด
- 3.51 - 4.50 หมายความว่า มีปัญหา มาก
- 2.51 - 3.50 หมายความว่า มีปัญหา ปานกลาง
- 1.51 - 2.50 หมายความว่า มีปัญหา น้อย
- 1.00 - 1.50 หมายความว่า มีปัญหาน้อยที่สุดหรือไม่มีเลย

- 4) ข้อเสนอแนะในการรณรงค์เพื่อเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษา แปลผลการวิเคราะห์โดยสรุปจากการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และแปลผลการวิเคราะห์โดยหาค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อประเมินดังนี้

- 4.51 - 5.00 หมายความว่า เห็นด้วย มากที่สุด
 3.51 - 4.50 หมายความว่า เห็นด้วย มาก
 2.51 - 3.50 หมายความว่า เห็นด้วย ปานกลาง
 1.51 - 2.50 หมายความว่า เห็นด้วย น้อย
 1.00 - 1.50 หมายความว่า เห็นด้วย น้อยที่สุดหรือไม่เห็นด้วย

5) การศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพปัจจุบันและปัญหาของการรณรงค์เพื่อ
 เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษา ของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ ข้าราชการครูในโรงเรียนขยายโอกาส
 ทางการศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาและสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
 โดยการทดสอบค่า t

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

- 1) ค่าความถี่
- 2) ค่าร้อยละ (%)
- 3) ค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$)
- 4) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- 5) ค่า t